

زندگی حضرت خدیجہ کبریٰ (سلام اللہ علیہا)
۽ سائر زنان جہان

تعارف

محمد امین

سرشناسه	: امینی، محمد، ۱۳۱۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: زندگی حضرت خدیجه کبری (سلام الله علیها) و سایر زنان جهان/نگارش محمد امینی؛
مشخصات نشر	: ویراستاری سعید فیروزی.
مشخصات ظاهری	: قاین: انتشارات اکبرزاده، ۱۳۹۷.
شابک	: ۷۰۷ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: ۶۰۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۸۷-۱۱-۳
موضوع	: فیفا
موضوع	: خدیجه (س) بنت خویلد، ۶۸ - ۳ قبل از هجرت-- سرگذشتنامه
موضوع	: زنان -- سرگذشتنامه
موضوع	: Women -- Biography
موضوع	: زنان مسلمان -- سرگذشتنامه
موضوع	: Muslim women -- Biography
موضوع	: زنان ایرانی -- سرگذشتنامه
موضوع	: Women, Iranian -- Biography
رده بندی کنگره	: ۷۹۳۱ الف ۲/۲/B۲۶
رده بندی دیویی	: ۹۷۲۲/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۲۹۹۸۹

انتشارات اکبرزاده
 خراسان جنوبی، قاین، خیابان جلالیه، جنب دفتر زیارتی صدیقی
 ۰۵۶۳۲۵۲۷۲۸۹
 WWW.AKBARZADEHPRESS.IR



زندگی حضرت خدیجه کبری (س) و سایر زنان جهان

مؤلف :	محمد امینی
ویراستاری:	سعید فیروزی
صفحه آرای :	علیرضا اکبرزاده
طرح روی جلد :	نسرین گندمکار
چاپ اول :	پاییز ۱۳۹۷
ناشر :	انتشارات اکبرزاده
شمارگان :	۱۰۰۰ نسخه
قیمت :	۶۰۰۰ تومان
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۷۷۸۷-۱۱-۳

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست

به استعانت از خداوند متعال و با توجه به اینکه سال هاست که در کتابخانه های بزرگ شهرهای ایران بخصوص کتابخانه آستان قدس رضوی و حتی کتابفروشیها به دنبال کتابی مستقل و جامع و شایسته برای اهل جهان اسلام یعنی حضرت خدیجه کبری سلام الله علیها که اغنا کننده خواننده باشد نهمین ولی پیدا نشد و انتظار داشتم علماء و دانشمندان اسلامی اعم از شیعه و اهل تسنن موشکافانه با تحقیقات همه جانبه زندگی گهربار و خدمات ارزنده بانوی اول جهان اسلام و همسر گرامی رسول اکرم (ص) را به رشته تحریر درآورده تا مشتاقان و علاقمندان به آن خاندان به زوایای زندگی ایشان به خصوص خدمات ارزشمند و از جان گذشتگی ها و زحمات طاقت فرسا و مرارت ها و گرفتاری ها و فداکاری های ایشان مطلع و زنان و دختران و همسران مسلمان آن ها را الگو و سرمشق قرار داده و رفتار و کردار این اسوه حسنه را در زندگی رعایت کرده و به اندک بهانه ای زندگی خانوادگی خود را ویران نکنند. هرچه عده ای در لابلای کتب سیره نبوی و با به مناسبت های مختلف مطالبی چند نگاشته اند ولی برای خوانندگان اغنا کننده نبوده، بنده و جواب هزاران سوال مطروحه را نداده است.

لذا این حقیر گر چه ادعای نویسندگی در آن حدی که جوابگوی خوانندگان ناستمترم باشد ندارد ولی با عشق و علاقه و ایرادات خاص که به پیامبر بزرگ اسلام (ص) و خاندان آن بزرگوار دارد، درصدد برآمدم که بقدر وسع و توانایی عملی خود از سال ها قبل از لابلای کتب سیره نبوی و تاریخ اسلام و غیره که به قلم دانشمندان و علمای اسلامی از صدر اسلام تا کنون نگاشته شد، مراجعه و آن ها را جمع آوری و تدوین و تحریر نمایم، تا بلکه بتوانم گذشته ای از زندگانی آن حضرت را در دید خوانندگان علاقه مند قرار دهم و از خداوند متعال خواستارم که این هدیه کوچک مورد

قبول آنان قرار گرفته و باعث رضایت و خوشنودی خوانندگان نیز باشد. و به خصوص زنان کرامی و وفادار ایرانی تقدیم می گردد تا انشاءالله سرمشق و الگویی مناسب برای آنان بوده و بخوبی آنگاه شوند که در جهان بخصوص در اسلام چنین بانوی محترم و گرامی بوده که جان و مالش را در راه اسلام و پیش برد آن و هدف عالیّه رسول خدا (ص) که همانا هدایت و راهنمایی بشر می باشد هزینه کرده و از انجام آن بسیار خوشحال و مسرور بوده است که در لابلای اوراق این دفتر به آن برخورد خواهند نمود، و نیز شکرگزار خدا بوده است که چنین توفیقی نصیب او شده بود زیرا روزیکه نبی اکرم (ص) از طرف خدیجه به مسافرت شام از برای تجارت رفته بود خبر آمدن او را به خدیجه دادند به استقبال او شتافت و در هودج عزت خود نشسته بود یکوقت نظرش به محمد(ص) که در بالای شتری سوار است و می آید و آفتاب بر صورت او تابیده و عرق از جبین آن حضرت می ریزد و خدیجه چنان این منظره را دید این اشعار را سرود :

جاء الحبيب الذی اهوى من سفری و الشمس قد اثرت وجهه اثرأ
عجبت للشمس من تقلیل و جنته الشمس لا ینبغی ان تدرك القمرأ

یعنی :

از سفر آمد دوستی که دل مرا صید محبت خویش نموده است و من بینم که آفتاب اثر در صورت زیبایی او گذاشته است تعجب دارم از کمی حیا آفتاب که صورت حرم ماه درخشان وی را چگونه تغییر داده است و هرگز گمان نمی کردم که آفتاب و ماه در صحرائی - ملوه گر شوند و نیز گویند حضرت خدیجه کبری (س) این شعر را انشاء کرد:

نواحی زلیخا اورئین جیئئهُ لاثرن بالقطع القلوب علی الابدی
و لوسمعوا فی مصر اوصاف وجهه لمابدلو فی سؤم یوسف من نقدی

اگر اطرافیان زلیخا جمال محمد را می دیدند هر آینه در عوض دست قلوب خویش را پاره می نمودند و اگر در مصر اوصاف محمد را ذکر کرده بودند دیگر کسی برای خریداری یوسف در هم و دیناری صرف نمی کرد.

این بود زبان حال آن حضرت نسبت به رسول خدا(ص) و هدف عالی او در ضمن برای اینکه خوانندگان گرامی بهره بیشتری از مطالعه این کتاب که به نام آن حضرت مزین شده است ببرند تصمیم گرفته شد که زندگی و خاطرات سایر زنان که عهده دار مشاغل عالیه و حتی مسئول حکومت یک کشور در دوران مختلف بوده اند اعم از زنان فرمانروا در جهان و ممالک اسلامی و یا جایگاه و مقام زن در ایران باستان و نیز زندگی کهرباء مادران و همسران پیامبران الهی و اولیاء خدا در این وجیز گنجانده شود تا مقایسه کلی بین زندگی حضرت خدیجه (س) و سایر زنان عالم باشد، گرچه در کتاب بادی فرمانروایان زن در اروپا از قبیل ملکه ویکتوریا (پادشاه انگلستان) و یا ماری انتوانت (همسر لئو پادشاه فرانسه) و غیره که در اروپا و روسیه عهده دار مشاغل مهم بوده اند نشده است زیرا مقایسه با موضوع این کتاب نداشت، لذا این مقایسه راهگشای آگاهی از خدمات ارزنده و فداکاری آن حضرت را با سایر زنان نشان داده است که البته قیاس مع الفارق و تفاوت از زمین تا آسمان است.

در خاتمه از کلیه کسانی که مرا در نگارش و تکثیر و چاپ این مجموعه یاری رسانده نهایت تشکر و قدردانی می شود و به خصوص از آقای فیروزی و نیز جناب آقای سید زاده، آقای نوربخش، آقای قهستانی و آقای اکبرزاده، و انتظار دعای خیر از همگان دارم.

و السلام علیکم و رحمه الله و برکاته

الاحقر سرهنگ ب محمد امینی

مشهد، آبان ماه ۱۳۹۷

فهرست مطالب

بخش اول : موقعیت جغرافیایی عربستان

۲۱	مقدمه
۲۲	وضع طبیعی عربستان
۲۵	تمدن عرب قبل از اسلام
۲۵	تمدن یمن
۲۷	مهاجرت مردم یمن
۲۸	تاثیر ایران و روم در عربستان
۲۹	وضع اجتماعی آنان در روزگار جاهلیت
۳۰	ازدواج
۳۰	اسیر گرفتن زنان
۳۱	طلاق
۳۱	زنده بگور کردن دختران
۳۱	ارتباط اجتماعی قبایل عرب
۳۳	موالی و بندگان
۳۴	وضع سیاسی در روزگار جاهلیت
۳۴	کشور سبا
۳۵	ذونواس پادشاه سبا
۳۶	تسلط حبشه بر یمن
۳۷	تسلط ایران بر یمن
۳۸	امارت حیره و غسان
۳۸	پیدایش امارت حیره
۳۹	تاثیر حیره در تمدن عرب
۳۹	امارت غسان
۴۰	وضع حکومت بدویان
۴۰	قریش سرزمین حجاز
۴۱	مکه

۴۱	طواف عذلقه و حرهم
۴۱	طایفه خزاعه
۴۲	دوره تسلط قریش
۴۲	کعبه و حرم مکه
۴۳	حمایت قریش از کعبه
۴۴	حکمت میان اعراب
۴۴	تنظیم امور کعبه
۴۵	ماههای حرام
۴۶	عبدالطلب
۴۶	ابرهه و هجوم به مکه
۴۹	تجارت قریش
۵۳	اثر مکه در وضع معنوی عرب
۵۳	تعلیم و تعلم در عربستان
۵۳	عرب و علوم آن عصر
۵۵	هدف اجتماعات عرب
۵۵	شعر عربی
۵۶	وضع دینی عربها
۵۸	مسیحی گری
۵۸	یهودی گری
۵۹	حنفیان و یکتا پرستی
۶۰	وضع دینی اعراب در موقع میلاد رسول خدا (ص)
۶۱	موقعیت جغرافیایی مکه مکرمه
۶۱	فضیلت مکه مکرمه
۶۳	اسامی مکه مکرمه که در قرآن آمده است
۶۶	محدوده حرم مکه
۶۸	اهل حرم
۶۸	اهل حل
۶۸	آفاقی

۶۹	مبقات
۶۹	نام های کعبه که در قرآن آمده است
۷۰	سازندگان کعبه
۷۱	ساخت کعبه بوسیله قریش
۷۲	نصب حجرالاسود در محل اصلی
۷۳	دعا بین حطیم و رکن یمانی
۷۴	داخل کعبه

بخش دوم: زندگانی حضرت خدیجه کبری (س) بانوی پاکدامن قریش

۷۵	مقدمه
۷۶	اجداد حضرت خدیجه کبری (س)
۱۰۱	مبادی تاریخ عرب عدنی و قریش
۱۰۳	آداب و عادات و رسوم اجتماعی در ممالک اسلامی
۱۰۴	کار و زندگی پیروی تجارت
۱۰۶	سفر در کنار ابوطالب
۱۰۷	نشانه و بشارتی دیگر به نبوت
۱۲۵	اضطراب و حیرت
۱۴۰	باز بطرف شام
۱۶۸	تصاحب یگ گموهر
۱۸۳	انعکاس خیر در مکه
۲۰۸	فرزندان رسول خدا (ص) از خدیجه کبری (س)
۲۰۹	داستان خدیجه و ورقه بن نوفل
۲۱۱	خطبه ابوطالب
۲۱۵	خداوند او را بی نیاز ساخت
۲۲۴	عدالت خواهی و عدالت گری رسول خدا (ص)
۲۲۶	سیمای مردانه رسول خدا (ص)
۲۳۲	اخبار رایج در میان اعراب درباره پیامبر موعود
۲۶۶	آغاز وحی و رسالت
۲۹۲	بعثت رسول خدا (ص) و فرود آمدن جبرئیل به روایت ابن اسحق

۳۹۸	ایمان خدیجه (س)
۳۰۱	بشارت رسول خدا (ص) به خدیجه و سلام جبرئیل
۳۰۵	در غر حرا بنا به روایت ابن جریر ضری
۳۱۰	مسلمانان اول
۳۲۹	عنی شدن دعوت
۳۳۲	آغاز گشایش
۳۳۳	نخستین مهاجران حبشه
۳۳۴	مهاجران حبشه در نوبت دوم
۳۳۶	نگرانی شدید قریش
۳۴۶	گشایش خدایی
۳۴۸	سال اندوه (عام الحزن)
۳۶۸	پسران و فرزندان رسول خدا (ص) و امام هادی (ع)
۳۷۰	زینب دختر رسول خدا (ص)
۳۷۳	حرکت زینب دختر رسول خدا (ص) به مدینه
۳۷۴	اطلاع قریش و ممانعت ایشان از حرکت زینب
۳۷۶	اسلام ابی العاص بن ربیع
۳۸۱	رقیه دختر رسول خدا (ص) (ذات الهجرتین) زنی با دو هجرت
۳۸۵	ام کلثوم دختر رسول خدا (ص) زندانی شعب ابوطالب
۳۹۰	زنان پیامبر (ص)
۳۹۰	ام ایمن: کنیز پیامبر (ص) و دایه ایشان
۳۹۳	اسماء بنت عمیس (بانویی که دو هجرت کرد)
۳۹۷	فاطمه زهرا (ام ایمنها) (س)
۴۰۳	غزوه موته
۴۰۵	فرزندان اسماء و جعفر
۴۰۶	دومین همسر اسماء
۴۰۷	مژده پیامبر
۴۰۹	مولود میقات یا مولود کعبه
۴۱۱	فرزندانی از امام علی (ع)

۴۱۴	تاریخ و محل رحلت
۴۱۵	واجبه بنت اسد (مادر امام علی علیه السلام)
۴۲۲	ام فروه (مادر امام صادق علیه السلام)
۴۲۳	الف : پدر قاسم
۴۲۴	ب: مادر قاسم
۴۲۶	ج - حیثیت علمی و دینی قاسم
۴۲۷	تولد ام فروه
۴۲۷	وصلت بزرگ
۴۲۹	رحلت ام فروه
۴۳۰	همسران رسول خدا (ص)
۴۴۲	۶- زندگی زید بن حارثه
۴۴۷	سفر رسول خدا به طائف
۴۴۹	اقسام سریه های زید بن حارثه
۴۵۱	سریه زید بن حارثه به جموم (سرزمین بنی سدم)
۴۵۱	سریه زید بن حارثه به عیص
۴۵۲	سریه زید بن حارثه به طرف بر سر بنی ثعلبه
۴۵۲	سریه زید بن حارثه به جسمی بر سر جذام
۴۵۴	سریه اول زید بن حارثه به وادی القری
۴۵۴	سریه زید بن حارثه به مدین
۴۵۵	سریه زید بن حارثه به وادی القری بر سر ام قرفه
۴۶۰	شهدای غروه موته
۴۶۰	سخنانی پیرامون سریه موته

بخش سوم : زندگی مادران و همسران انبیاء

۴۶۳	دغدو مادر حضرت زرتشت پیامبر ایرانیان
۵۵۲	ساره و هاجر همسران حضرت ابراهیم علیه السلام
۵۵۶	هاجر و اسماعیل در کنار کعبه
۵۵۹	پیدایش چشمه زمزمه سر آغاز توجه مردم به مکه
۵۶۲	بزرگترین ایثار ابراهیم و اسماعیل در راه خدا

۵۶۴	۳- آسیه همسر فرعون
۵۶۴	موسی در خانه فرعون
۵۶۶	شهادت همسر حزقیل و آسیه دو بانوی قهرمان و مقاوم
۵۶۹	شناخت بیشتر آسیه
۵۶۹	نسب و ملیت آسیه
۵۷۰	آسیه در قرآن
۵۷۰	ایمان آسیه
۵۷۱	اعتراف فرعون به بزرگی آسیه
۵۷۱	کمال آسیه
۵۷۲	آسیه همنشین خدا به و فاطمه در بهشت
۵۷۲	۴- حضرت مریم مادر حضرت عیسی مسیح (ع)
۵۸۲	شناخت بیشتر مریم (ع)
۵۸۴	۵- بلقیس همسر حضرت سلیمان (ع)
۵۸۴	گزارش عجیب هدهد به سلیمان (ع)
۵۸۹	چگونگی ملاقات بلقیس با سلیمان، و ایمان آوردن او
۵۹۰	شناخت بیشتر بلقیس
۵۹۱	عمران و آبادانی
۵۹۲	۶- آمنه مادر حضرت محمد (ص)
۵۹۳	میلاد رسول خدا (ص)
۵۹۵	شناخت بیشتر آمنه
۵۹۵	ازدواج
۵۹۶	فراق زودرس
۵۹۷	مرثیه آمنه در سوگ عبدالله
۵۹۷	اوصاف پسندیده

بخش چهارم: زنان فرمانروا در جهان و ممالک اسلامی

۶۰۹	۱- سلطان رضیه
۶۱۰	الف: انتخاب رضیه خاتون بعنوان ولیعهد و فوت ایلتمش
۶۱۱	ب: سلطنت کوتاه مدت رکن الدین و جلوس رضیه خاتون به سلطنت

- ۶۱۲..... ب- سلطنت سلطان رضیه خاتون، مرگ و شخصیت او.
- ۶۱۴..... ۲- سُجْرالدَر (درخت مروارید).
- ۶۱۶..... الف- عصمت الدنیا والدین ملکه مسلمین ام الخلیل سُجْرالدَر.
- ۶۱۸..... ب- عزل سُجْرالدَر از تخت سلطنت.
- ۶۱۹..... ب- سلطنت آبیگ و قتل او.
- ۶۲۱..... ت- قتل سُجْرالدَر.
- ۶۲۲..... ۳- ترکان خاتون.
- ۶۲۴..... الف- انتخاب قِتاغ ترکان خاتون بر تخت سلطنت کرمان.
- ۶۲۴..... ب- مجادله قِتاغ ترکان خاتون سلطان با حجاج و پادشاهی او.
- ۶۲۵..... ۴- صفوه الدین پادشاه خاتون.
- ۶۲۶..... الف- جلوس پادشاه خاتون به تخت کرمان.
- ۶۲۷..... ب- جلوس بایدو به تخت عاتق، بعد پادشاه خاتون.
- ۶۲۹..... ب- شخصیت پادشاه خاتون.
- ۶۲۹..... ۵- ایش خاتون.
- ۶۳۰..... الف- نحوه شکل گیری و گسترش دولت ایش.
- ۶۳۱..... ب- برگشت ایش خاتون به شیراز و به دست گرفتن حکومت.
- ۶۳۲..... ۶- دولت خاتون.
- ۶۳۴..... ۷- سلطان ساتی بیک.
- ۶۳۵..... الف- عزل ساتی بیک از تخت سلطنت.
- ۶۳۶..... ۸- دوندو خاتون.
- ۶۳۷..... ۹- سلطان خدیجه.
- ۶۳۷..... ۱۰- سلطان مریم.
- ۶۳۷..... ۱۱- سلطان فاطمه دابین.
- ۶۳۹..... خان نشین قاسم.
- ۶۳۹..... ۱۲- سلطان فاطمه بیگه.
- ۶۴۱..... ۱۳- صفیه الدین تاج عالم شاه.
- ۶۴۱..... ۱۴- نفیه الدین نور عالم شاه.
- ۶۴۱..... ۱۵- زکیه الدین عنایت شاه.

بخش پنجم : جایگاه و مقام زن در ایران باستان

۶۴۵	 مقدمه
۶۴۷	 الف- نقش اجتماعی زن در دوران باستان و میانه ی ایران
۶۴۷	 باستان شناسی و ایزد بانوان
۶۴۹	 نینورساگ
۶۵۰	 پینگر
۶۵۰	 ایشتر
۶۵۰	 میترا
۶۵۱	 آناهیتا
۶۵۲	 دوران مادر سالاری
۶۵۲	 بانوی ایرانی در دوران مادها
۶۵۳	 بانوی ایرانی در دوران هخامنشی
۶۵۴	 بانوی ایرانی در دوران اشکنی
۶۵۴	 بانوی ایرانی در دوره ساسانی
۶۵۵	 ب- جایگاه بانو در تاریخ ایران قبل از اسلام
۶۵۵	 ناپیراسو شهبانوی عیلام
۶۵۶	 ماندانا
۶۵۸	 کاساندان
۶۵۸	 امی تبس
۶۶۰	 آناهیتا
۶۶۲	 بانته آ
۶۶۵	 آتوسا
۶۶۶	 پ- جایگاه اجتماعی زن در ایران باستان (بررسی ابعاد دیگر زنان)
۶۶۸	 استر
۶۶۸	 آرتامیس
۶۷۲	 پروشات
۶۷۳	 روشنگ

۶۷۵	ت- ازدواج و روابط خانوادگی در دوران هخامنشیان
۶۷۸	ت - دوران بعد از حمله اسکندر به ایران
۶۷۹	موزا
۶۸۰	آرتادخت
۶۸۰	دینگ
۶۸۰	سپینود و بهرام گور
۶۸۲	شیرین و خسرو
۶۸۳	شیرین و فرهاد
۶۸۴	آغاز عشق فرهاد به شیرین
۶۸۵	شهبانو پوراندخت
۶۸۶	شهبانو اذرمیدخت
۶۸۶	ج- جایگاه بانوی ایرانی در دوران ساسانی
۶۸۸	دیگر بانوان جنگ آور و نامی ایران در تاریخ قبل از اسلام
۶۸۹	پرین
۶۹۰	آرتونیس
۶۹۰	آمستریس
۶۹۰	سی سی کام
۶۹۰	استاتیرا
۶۹۰	وهومسه
۶۹۰	هومی یا سئیر
۶۹۱	داناک
۶۹۱	مهرمس
۶۹۱	آذرنوش
۶۹۱	آسپاسیا
۶۹۱	یوتاب
۶۹۲	میترا دخت
۶۹۲	سورا
۶۹۲	تکان

۶۹۲	نوشین
۶۹۳	نوسین
۶۹۳	اپارتیک
۶۹۳	ح- بانو در شاهنامه
۶۹۴	فرانک ، مادر فریدون
۶۹۴	شهرناز و ارنواز
۶۹۵	آرزو ، آزاده ، سپی
۶۹۵	رودابه و زال
۶۹۶	دل بستن رودابه به زال
۶۹۶	تهمینه و رستم
۶۹۸	گردآفرید و سهراب
۶۹۹	فرنگیس و سیاوش
۷۰۰	منیره و بیژن
۷۰۳	همای
۷۰۳	نتیجه
۷۰۵	منابع و مآخذ